

Bestyrelsernes beretning om året 2024

Indledning

Bestyrelserne i foreningen Sydstevns Energifællesskab og i Sydstevns Energifællesskab A.M.B.A. har en del medlemmer fælles og har også fælles formand og fælles kasserer.

De to juridiske enheder har i virkeligheden også fælles mission og arbejder så tæt sammen, at vi deltager i hinandens månedlige bestyrelsesmøder, som er åbne også for områdeambas-sadørerne og for resten af holdet af frivillige bag bestyrelserne. Derfor er det naturligt at skrive en fælles årsberetning, der tillader formanden at aflægge en noget kortere mundtlig beretning på hver af de to generalforsamlinger.

Historien kort

Foreningen blev stiftet den 17. maj 2023 med det erklærede formål at gennemføre en forundersøgelse: *Kan det overhovedet nytte at lave et energifællesskab på Sydstevns?* Det kunne det, viste det sig, da rapporten fra EBO Consult A/S (herefter bare: EBO) kom i december 2023, betalt af dels Andel Energi Holding, dels LAG Sydsjælland.

Vi havde fået den positive tendens at vide tidligere på året og søgte derfor i oktober Energi-styrelsen om flere penge til rådgiverassistance. I december 2023 fik foreningen bevilget kr. 750.000 til et projekt, der skulle gennemføres i første halvår 2024, og som skulle forberede dannelsen af et levedygtigt andelsselskab for eldeling og – troede vi – et varmeselskab, der kunne stå for at etablere flere fælles termonet i de landsbyer, hvor tilslutningen var stor nok.

Foreningen fik tidligt etableret en hjemmeside, www.sydstevnsenergi.dk som er et væsentligt værktøj i vores samtale med medlemmerne og med andelshaverne i andelsselskabet.

Året 2024 – El-Andelsselskabet stiftes

EBO lagde stærkt ud med at foreslå et sæt vedtægter for et andelsselskab, der skal stå for den lokale el-delning. Dets stiftende generalforsamling blev holdt allerede efter en måned, den 30. januar 2024, med omkring 80 deltagere, der kom med mange gode ændringsforslag til vedtægterne – forslag, som dirigenten fra EBO kommenterede på stedet, og hvis der var enighed om dem, blev de også indført på stedet – synligt for alle direkte fra computeren og op på lærredet. En god demonstration af lokaldemokrati.

I dag har vi 122 tilmeldte andelshavere, der har lovet at indskyde kr. 2.000 hver, og vi er nogle måneder fra at kunne gå i drift. Så snart vi har vist, at tingene virker i praksis, skal vi øge antal-let af andelshavere yderligere.

EBO og Andelsselskabets bestyrelse har arbejdet intenst med at sikre alt det der skal til, f. eks. registrering af selskabet i Erhvervsstyrelsen, momsregistrering hos SKAT, aftale om daglig administration af selskabets fakturaopkrævning og regnskab, valg af el-handler, betingelser for levering, køb og salg af el, forhandlinger med mulige lokale el-leverandører, samarbejde med Stevns Kommune og meget andet.

Varmeselskabet dropper vi måske – men vi vil stadig bygge termonet

Ikke mindst takket være en ihærdig personlig påvirkningsindsats fra vores formand, Carl Skou, var der hurtigt god tilslutning, 78%, til at etablere et termonet i Skørpinge og Havnelev. Et varmeselskab blev stiftet i Havnelev Forsamlingshus den 8. maj 2024, men det er aldrig blevet registreret. Det skyldes flere forhold: En ny afgørelse fra Forsyningstilsynet umuliggjorde vores påtænkte abonnementsordning. Skiftende meninger hos Energistyrelsen og indbyrdes mod-stridende udtalelser fra Kammeradvokaten om de

gældende regler for termonet skabte en tvivl, som blev øget af, at Folketinget havde en lidt truende ændring af varmforsyningsloven på vej i sommeren 2024.

En underleverandør til EBO havde udarbejdet et termonetprojekt, der utvivlsomt ville have været teknisk-økonomisk levedygtigt, hvis det ikke havde været for to offentlige benspænd: *For det første* skal man til kommunen lave en samfundsøkonomisk vurdering, hvor projektet skal erstatte anvendelsen af opvarmning med fossile brændstoffer som f.eks. gas og olie. Men træpillefyr, som mange i landdistrikterne har, behøver ikke udskiftes – formentlig fordi træerne jo vokser op igen, selvom det tager nogle år! Og mange i området havde netop pillefyr eller havde allerede varmepumpe.

Denne fortolkning af Projektbekendtgørelsen passer ikke logisk sammen med f.eks. reglerne for tilskud til varmepumper, hvor man godt kan få tilskud til udskiftning også af et træpillefyr.

For det andet er der tradition i Danmark for, at Kommunekredit, med garanti fra den enkelte kommune, kan give billige lån til *kollektive varmeanlæg*. Stevns Kommunes mulighed for at stille garanti og dermed SSEFs mulighed for at opnå lån hos Kommunekredit blev desværre stoppet.

Indtil i sommeren 2024 var varmeanlæg baseret på geotermi ifølge Varmeforsyningsloven at betragte som kollektive anlæg. Men i forbindelse med den ovenfor omtalte "lidt truende" ændring af Varmeforsyningsloven vedtog Folketinget – til dels baseret på en helt fejlagtig beskrivelse i lovbemærkningerne af jordvarmens fysik - i. at *fælles (= kollektiv) udnyttelse af denne ene form for geotermi* ikke er kollektiv!

Ny virkelighed! Selvom vi fik lidt af et juridisk "slag over næsen" i 2024, har vi ikke opgivet tanken om termonet. Når vi ikke længere er omfattet af Varmeforsyningsloven, har vi en langt større frihed mht. de scenarier, som vi skal sammenligne projekterne med. F.eks. skal Stevns Kommune nu stort set kun give de lovpligtige tilladelser, f.eks. gravetilladelser, og skal ikke godkende "samfundsøkonomien". Termonet er dyre at etablere, men de er klart billigere i drift i deres lange levetid. Derfor arbejder en lille gruppe medlemmer i øjeblikket med at lodde inter-essen for termonet i Boesdal og i Rødvig Øst.

Vi skønner, at omkring kr. 150.000, dvs. ca. 20% af de 750.000 kr. i tilskud i 2024, indtil nu er anvendt stort set forgæves på projektet i Skørpinge-Havnelev. Det kan måske være en lidt ironisk og bagvendt trøst, at lovændringens benspænd blev til i en anden afdeling i den sam-me Energistyrelse, som bevilgede os de 750.000 kr.

Sammen med EBO vil vi overveje, om vi ikke – med en anden administrationsaftale om var-meafregning og særskilte leveringsbestemmelser – kan rumme varmeaktiviteterne i det nuvæ-rende andelsselskab. Hver andelshaver, som også får tilslutning til et termonet, bliver jo sam-tidig ca. tre gange så værdifuld for fællesskabet som el-forbruger.

Penge fra to statslige puljer

Efter de to bevillinger til Forundersøgelsen fra Andel Energi Holding A/S og LAG Sydsjælland

har vi i tre omgange søgt og fået bevillinger fra to statslige puljer, se skemaet på næste side.

De to puljer er Energistyrelsens "Puljen til energifællesskaber og lokal forankring af klimaom-stilling", ENS i skemaet, og Landbrugsstyrelsens¹ "Landdistriktpuljen", LDP i skemaet. Begge puljer foretrækker fornuftigvis at støtte projekter, som andre vil kunne

¹ I forbindelse med dannelsen af Ministeriet for Grøn Trepert er Landbrugsstyrelsens opgaver nu overgået til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (sgav.dk) og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen (lfst.dk).

lære af. Dem kalder de "Fyrtårnsprojekter". Derfor refererer alle vores tre projekttitler til, at vi – i overført betydning – etablerer "et fyrtårn mere på Stevns".

Bevillingsgiver Beløb	Periode	Projektindhold
ENS pulje 748 kkr.	Jan.-Sept. 2024	Etablering af selskaber, projektering af ét termonet i Havnelev-Skørpinge, rådgivning om lovændringer, test af ny administrativ software, fsk. nødvendige dokumenter
LDP 1,283 Mkr.	Juli 2024 – juni 2026	Termonet, fremme af solceller, elbilopladning, lokal ledelse til og med juni 2026
ENS pulje 750 kkr.	Jan.-dec. 2025	El-selskabet skal i drift, flere andelshavere, køb af strøm fra lokale mølleejere, teknisk projektering, økonomisk-juridisk rådgivning og forhandlingsassistance, lokal ledelse i 2025

Aftale om lokal daglig ledelse

Det blev tidligt i 2024 klart, at andelsselskabets bestyrelsesmedlemmer, som næsten alle har betroede fuldtidsstillinger eller er selvstændige erhvervsdrivende, ikke vil kunne overkomme også at tage sig af akut opstående spørgsmål eller altid deltage i møder med professionelle partnere, som naturligt ønsker kontakt inden for normal arbejdstid.

Den erkendelse opstod omtrent samtidigt med, at andelsselskabets meget dynamiske næstformand, Sten Mortensen, fik mulighed for at aktivere den eksisterende seniorpolitik på sin hovedarbejdsplads, hvor han derfor nu arbejder mandag, onsdag og fredag, plus en del pligtige udlands-tjenesterejser, som naturligvis ikke altid kan passes ind i skemaet. De fleste tirsdage og torsdage arbejder han derfor med foreningens eller andelsselskabets sager – og han har naturligvis forladt sine tidligere bestyrelsesposter.

Grundlaget for den nye situation er dels, at Sten Mortensen har registreret det personlige firma Sten Mortensen Consult, dels, at foreningen har indgået en toårig aftale med firmaet om at levere daglig ledelse på deltid, rækkende frem til 30. juni 2026.

Pengene hertil kommer i 2025 fra ENS og i første halvår 2026 fra LDP.

Det bør tilføjes, at ansøgningen til LDP blev skrevet sammen med fundraiseren hos Stevns Erhverv, Mette Lerdorf. Bevillingen rummer også et vist beløb til, at Stevns Erhverv kan bistå os med f.eks. markedsføringsopgaver og administrative opgaver. Det har allerede vist sig nyttigt.

Kommunens rolle

Vi bør nævne, at både vi og EBO igennem hele året 2024 har haft et forbilledligt samarbejde med Stevns Kommunes Center for Teknik & Miljø, ligesom kommunen ved flere lejligheder har udlånt Rådssalen til vores bestyrelsesmøder.

Vedtægterne for andelsselskabet rummer mulighed for, at Stevns Kommune kan udmelde en repræsentant til at indgå som medlem af bestyrelsen. Vedtægterne blev som nævnt vedtaget på den stiftende generalforsamling den 30. januar 2024. Bestyrelsen oplyste straks kommunen om muligheden for en plads i bestyrelsen, og vi havde den glæde, at kommunal-bestyrelsen den 15. februar 2024 enstemmigt vedtog at bede borgmester Henning Urban Dam Nielsen indtræde i bestyrelsen.

Omkring nytår 2025 foreslog borgmesteren, at når nu vi nærmede os en driftssituation, ville det være hensigtsmæssigt, at især planafdelingen fik en mere struktureret introduktion til energifællesskabet. Det har sidst i januar ført til to møder på forvaltningsniveau med

center-chefen for Teknik & Miljø, lederen af planafdelingen, et par medarbejdere derfra og landsby-koordinatoren, og ét større møde, hvor også Borgmesteren, Formanden for udvalget for Plan, Miljø & Teknik og Direktøren med ansvar for bl.a. Teknik & Miljø deltog.

Stevns Kommune har den 20. marts 2025 tilmeldt sig som kommende andelshaver i Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A.

Den nærmeste fremtid

En årsberetning handler mest om året før. Som bestyrelser er vi mere fokuseret på, hvad der nu skal til for at komme videre.

Sten Mortensen har givet et oplæg med seks hovedopgaver for 2025. Det har bestyrelserne drøftet, og både EBO og andelsselskabets bestyrelse har godkendt det. Oplægget peger – her gengivet i meget kort referat – på seks "hovedspor":

- Strømdeling i energifællesskabet kræver
 - Generalforsamling
 - Test af fakturering og administrativ platform
 - Opkrævning af andelsindskud
 - On-boarding af andelshavere
 - Markedsføring for at fordoble antallet af andelshavere hurtigt
- Etablering af det første termonet
 - Varmegruppen hverver p.t. i Boesdal og Rødvig Øst
 - Der skal indhentes tilbud, før interesserede kan beslutte at slå til
- Solceller på store tage
 - Flere typer bygningsejere kræver forskellige fremgangsmåder
- Tilbud om elbil-opladning til andelshavere
- Salg af fleksibilitetsydelser til balancemarkedet
 - Etablere samarbejde med en aggregator
- Lokal VE-udbygning med lokalt (med)ejerskab
 - Samarbejdsaftale med en udvikler og med lodsejere om lokal VE-energipark

Med venlig hilsen

Bestyrelserne for

Sydstevn's Energifællesskab og

Sydstevn's Energifællesskab A.M.B.A.